EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 13.7.2026
COM(2026) 362 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

podle článku 278a celního kodexu Unie o pokroku ve vývoji elektronických systémů podle kodexu

{SWD(2026) 180 final}

Obsah

1. Úvod 2
2. Shrnutí 4
3. Obsah zprávy 5
4. Odpovědnosti za digitální provádění celního kodexu Unie 6
5. Celkový přehled o pokroku při zavádění elektronických systémů celního kodexu Unie 7
5.1 PROJEKTY DOKONČENÉ PŘED ROKEM 2025 7
5.2 PROJEKTY PROGRESS V ROCE 2025 8
5.3 RIZIKA A ZMÍRŇUJÍCÍ OPATŘENÍ 18

1. ÚVOD

Tento dokument představuje výroční zprávu o pokroku při digitálním provádění celního kodexu Unie[1] za rok 2025 a je **sedmou a poslední zprávou**, kterou Komise vypracovala v souladu s čl. 278 písm. a) celního kodexu Unie o pokroku v zavádění elektronických systémů[2].

Celní kodex Unie vstoupil v platnost dne 1. května 2016 a v návaznosti na svou změnu z roku 2019[3] stanoví roky 2020, 2022 a 2025 jako lhůty pro postupné dokončování projektů transformace a zavádění digitálních systémů. Během přechodného období bylo možné pro dokončení celních formalit využívat stávající systémy využívající elektronickou či listinnou formu dokumentace (tzv. „přechodná opatření"), a to až do zahájení provozu nových nebo aktualizovaných elektronických systémů, jejichž zavedení celní kodex Unie předpokládá.

V této souvislosti je třeba pracovní program k celnímu kodexu Unie[4] a prováděcí nařízení o technických postupech pro elektronické systémy[5] vykládat ve spojení s celním kodexem Unie a jeho akty v přenesené pravomoci a prováděcími akty.

Pracovní program k celnímu kodexu Unie je právní nástroj k řízení postupného a složitého trojrozměrného procesu přechodu k plně digitálnímu celnímu prostředí, který zohledňuje vzájemnou závislost mezi systémy a situaci aktuálního vývoje. Je to nástroj, který má zúčastněné strany projektů (členské státy, Komisi, hospodářské subjekty) nasměrovat ke společné a proveditelné realizaci projektů do 31. prosince 2025, což je konečné datum digitální transformace. Prováděcí nařízení o technických postupech pro elektronické systémy definuje technické postupy pro každý ze systémů, pokud jde o složky, odpovědnosti, přístup k údajům a proces technického přechodu.

Tato zpráva vychází z pracovního programu k celnímu kodexu Unie, přijatého Komisí dne 15. prosince 2023, jenž je považován za základ zpráv o pokroku. Aspekty řízení programů a projektů jsou definovány ve víceletém strategickém plánu pro oblast cel (MASP-C). **Zpráva se zabývá pokrokem, kterého bylo v průběhu let dosaženo na cestě k plně digitálnímu celnímu prostředí v Evropské unii v roce 2025, posledním roce provádění celního kodexu Unie**.

Zatímco celní kodex Unie stanoví právní základ pro plně digitální, harmonizovaný celní rámec v celé Evropské unii a na jejích vnějších hranicích, jeho úplné a jednotné provádění ve všech celních oblastech a ve všech členských státech představuje **nezbytný předpoklad dobře fungující celní unie a je základem další fáze celní reformy**. Je proto nezbytné, aby všechny členské státy dokončily svou část provádění současného celního kodexu Unie a bylo tak zajištěno, že hospodářské subjekty a obchodníci získají všechny výhody plynoucí z kodexu ještě před přechodem k celní reformě EU. Komise dne 17. května 2023 přijala návrh komplexní reformy celní unie, která znamená významnou transformaci celního rámce EU, včetně nového celního kodexu Unie[6]. Dne 26. března 2026 dosáhly Evropský

[1] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 ze dne 9. října 2013, kterým se stanoví celní kodex Unie (Úř. věst. L 269, 10.10.2013, s. 1.

[2] Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě:
2019: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX%3A52019SC0434;
2020: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A52020SC0339;
2021: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A52021SC0382;
2022: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A52023SC0029;
2023: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=COM:2024:395:FIN;
2024: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex:52025DC0579.

[3] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/632 ze dne 17. dubna 2019, kterým se mění nařízení (EU) č. 952/2013 za účelem prodloužení přechodného používání jiných způsobů než metod elektronického zpracování dat stanovených v celním kodexu Unie, Úř. věst. L 111, 25.4.2019, s. 54.

[4] Prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2023/2879 ze dne 15. prosince 2023, kterým se zavádí pracovní program pro vývoj elektronických systémů stanovených v celním kodexu Unie a jejich uvedení do provozu, Úř. věst. L_202302879, 22.12.2023, s. 1, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202302879.

[5] Prováděcí nařízení Komise (EU) 2025/512 ze dne 13. března 2025 o technických postupech pro vývoj, údržbu a používání elektronických systémů pro výměnu a uchovávání informací podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, Úř. věst. L 2025/512, 20.3.2025, s. 1, https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_impl/2025/512/oj/ces.

[6] Návrh NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY, kterým se stanoví celní kodex Unie a zřizuje Celní úřad Evropské unie a kterým se zrušuje nařízení (EU) č. 952/2013 (COM(2023) 258 final).

parlament a Rada v rámci třístranných jednání politické dohody o návrhu Komise, který představuje nejambicióznější reformu celních předpisů EU od roku 1968. Očekává se, že návrh textu nyní přezkoumají právní a jazykoví odborníci a poté jej schválí Rada a Evropský parlament, aby mohl být do listopadu 2026 zveřejněn v Úředním věstníku Evropské unie.

Celní reforma je postavena na třech hlavních pilířích:

1) **inteligentnější řízení rizik a celní kontroly na základě zřízení Celního úřadu EU a celního datového centra EU**: tento pilíř digitalizuje a zjednoduší postupy, sníží náklady a byrokracii, podpoří jednotnější přístup na vnějších hranicích a lépe ochrání jednotný trh prostřednictvím důslednějšího řízení rizik a prosazování práva založeného na datech;
2) **silnější partnerství s podniky**: nové partnerství s obchodními subjekty založené na transparentních procesech, které umožní provoz obchodních toků, které jsou v souladu s právními předpisy, bez formální interakce s celními orgány a zmírní související administrativní zátěž;
3) **moderní rámec pro elektronický obchod**: individuálně uzpůsobený celní režim pro elektronický obchod, díky němuž se online platformy stanou klíčovými aktéry při zajišťování toho, aby zboží prodávané online přímo spotřebitelům v EU splňovalo všechny celní povinnosti.

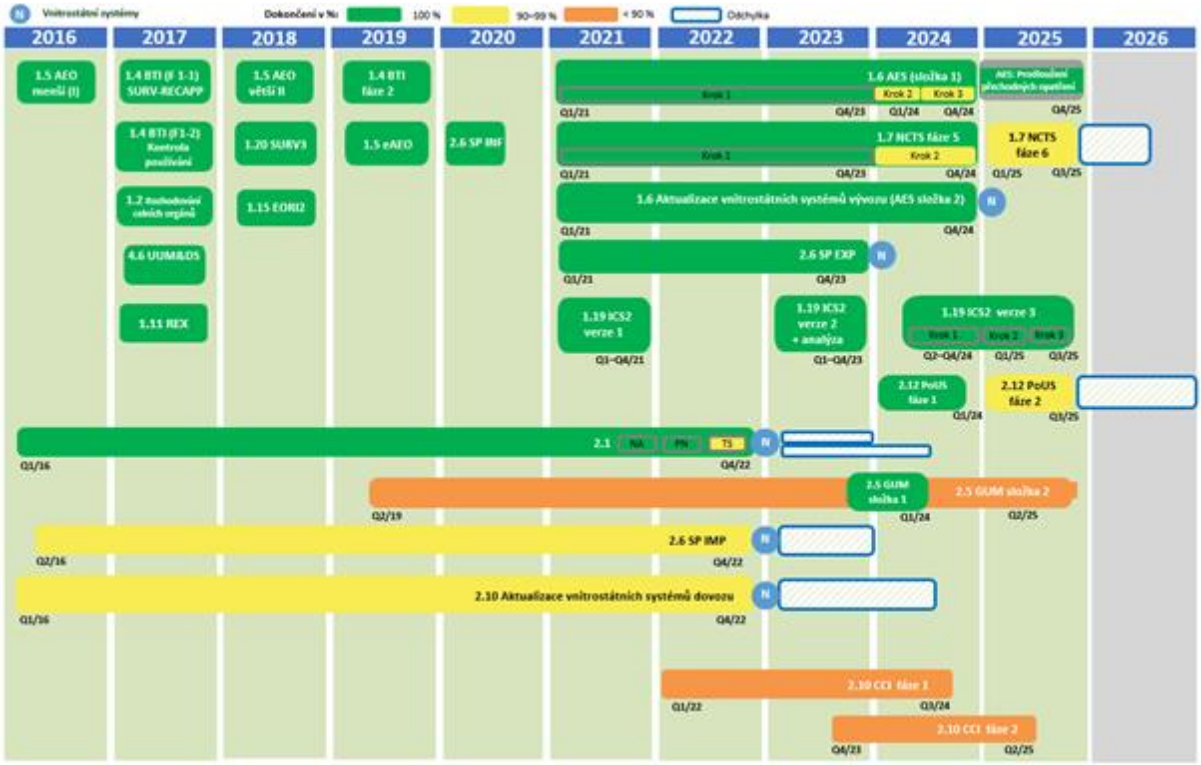
Celní orgány hrají zásadní roli při zajišťování bezpečnosti jednotného trhu a jeho občanů. Díky celní reformě se evropské celní orgány budou schopny přizpůsobit rychle se měnícímu prostředí mezinárodního obchodu. V této souvislosti zavádí reforma několik cílených opatření, která mají řešit rychlý růst elektronického obchodu. V mezidobí se Komise a členské státy v listopadu 2025 dohodly, že v rámci **dočasného řešení** bude zrušeno dosavadní osvobození od cla pro zásilky v hodnotě nižší než 150 EUR a zavedeno clo na tyto zásilky ve výši 3 EUR, a to od 1. července 2026. Cílem zrušení prahové hodnoty je vyrovnat podmínky prodeje pro elektronický obchod a tradiční maloobchod, znovu nastolit spravedlnost a zároveň pro spotřebitele zachovat možnost volby. Kromě toho se na základě dohody v rámci třístranných jednání ze dne 26. března zavádí **manipulační poplatek** za zboží s nízkou hodnotou dovážené do EU, který má kompenzovat rostoucí náklady celních orgánů. Poplatek bude zaveden nejpozději dne 1. listopadu 2026. Po plném zprovoznění celního datového centra EU se budou uplatňovat běžná cla.

Je třeba upozornit, že v této fázi, kdy se veškerá politická pozornost soustředí na celní reformu a elektronický obchod, **existuje riziko, že zpoždění při digitálním provádění celního kodexu Unie budou přehlížena jako pouhá technická zpoždění,** přičemž by však systémové důsledky těchto zpoždění mohly být pro EU závažné. Chybně fungující nebo jen částečně zavedené systémy vývozu/dovozu by mohly vést k přetížení hlavních míst výstupu nebo vstupu, což by vyvolalo protesty, selhání dohledu a prodlení v dodavatelském řetězci. Kromě toho by nesprávně sladěné údaje mohly vést k propouštění vysoce rizikového zboží (zboží dvojího užití, zboží podléhajícího sankcím, podhodnoceného dovozu) do oběhu před úplnou analýzou rizik, a to i v důsledku omezení schopnosti Komise odhalit problémy a včas navrhnout strategii reakce.

Včasné dokončení programu digitalizace celního kodexu Unie je vysokou prioritou, aby se mohly projevit výhody, které celní kodex Unie obchodníkům přináší, například prostřednictvím další harmonizace procesů a digitalizace již od návrhu podpořených mezinárodně sladěným a integrovaným modelem celních údajů EU a dalekosáhlého zjednodušení pro důvěryhodné obchodníky. Dokončení digitálního provádění celního kodexu Unie má v tomto smyslu zásadní význam pro podporu a obohacení celní reformy o praktické zkušenosti a pro rozvoj budoucího celního datového centra EU, aby bylo zajištěno, že výrazné zjednodušení, které celní reforma slibuje, bude postaveno na pevném základě harmonizace a digitalizace.

2. SHRNUTÍ

Provádění celního kodexu Unie dospělo do posledního a rozhodujícího roku. Od přijetí pracovního programu k celnímu kodexu Unie v roce 2014 společné úsilí Komise, členských států a hospodářských subjektů významně přispělo k pokroku na cestě k plně digitálnímu celnímu prostředí. Do začátku roku 2025 bylo dokončeno 70 % pracovního programu digitalizace. V průběhu roku 2025 došlo v procesu provádění k významnému pokroku a bylo dosaženo několika zásadních milníků napříč transevropskými i vnitrostátními systémy, což se projevilo v soustavném posunu směrem k převážně „zelenému“ prováděcímu prostředí ve všech členských státech. Tato zpráva ukazuje, že **digitální provádění celního kodexu Unie bylo ke konci roku 2025 téměř dokončeno**, jak vizuálně znázorňuje obrázek 1. Zeleně vyznačené projekty jsou dokončené; projekty vyznačené oranžovou barvou označují oblasti, kde je připraveno méně než 90 % členských států, a projekty vyznačené žlutě označují oblasti, kde je připraveno 90–99 % členských států.

Obrázek 1 – Přehled plánů

Digitální provádění celního kodexu Unie je k dnešnímu dni z větší části dokončeno, přičemž podstatná většina systémů celního kodexu Unie je již zavedena a členské státy pracují v plně integrovaném digitálním prostředí celního kodexu Unie. **Ke konci roku 2025 je zavedeno 96 % všech vnitrostátních systémů a 100 % všech centralizovaných transevropských systémů**. **Zbývající problémy jsou omezené a specifické pro jednotlivé země a projekty**. Netýkají se již celkové struktury celního kodexu Unie, ale souvisejí se zbývajícími zpožděními nebo přechodnými problémy v malém počtu členských států. Nejkritičtější je projekt centralizovaného celního řízení pro dovoz. Dalšími projekty, které v některých členských státech vyžadují zvláštní sledování, jsou: zavedení vnitrostátního systému pro dočasné uskladnění a vnitrostátního systému dovozu, jakož i zavedení vnitrostátní složky pro řízení záruk, automatizovaného systému vývozu (vedlejších funkcí), nového informatizovaného tranzitního systému – fáze 5 (vedlejších funkcí) a fáze 6 (na základě odchylky do 31. května 2026) a důkazu o statusu Unie – fáze 2 (na základě odchylky do 1. března 2027).

Zbývající činnosti se týkají především dokončení posledních aktualizací ze strany některých členských států, testování nebo ověřování systémů před zavedením, přechodu hospodářských subjektů na nedávno zavedené systémy a propojení mezi systémy. V této souvislosti přijala Komise v roce 2025 tři rozhodnutí o odchylce, aby zajistila právní jistotu a kontinuitu provozu, především s cílem podpořit přechod hospodářských subjektů na plnění požadavků týkajících se bezpečnosti hranic EU v kombinaci s tranzitem (systém ICS2 – verze 3 a systém NCTS – fáze 6) a na předkládání celního manifestu zboží jako důkazu o statusu Unie (systém PoUS – fáze 2). Jejich oblast působnosti a prodloužení harmonogramu zůstávají omezené a jsou zavedeny podrobné monitorovací mechanismy, které budou pečlivě sledovat pokrok až do úplného dokončení.

Kromě toho **se Komise v roce 2025 rozhodla podniknout právní kroky proti** celkem **čtrnácti členským státům** pro nesplnění jejich povinností vyplývajících z celního kodexu Unie a jeho prováděcích aktů. Řízení se týkají dvou hlavních typů nesplnění povinnosti: v prvním jde o zavádění celních digitálních systémů (tj. systému dočasného uskladnění v letecké dopravě, vnitrostátního systému dovozu, automatizovaného systému vývozu, včetně zajištění provozní připravenosti a migrace systémů hospodářských subjektů, což se týká celkem deseti členských států) a ve druhém jde o přenos úplného souboru 57 standardizovaných prvků celních údajů v požadovaném formátu prostřednictvím systému dohledu, který je nezbytný při shromažďování, monitorování a řízení rizik v oblasti celních údajů EU, což se týká celkem třinácti členských států.

Činnost Komise týkající se kombinace plánování, koordinace, podpory konkrétních členských států, monitorování a prosazování se ukázala být účinná.

Do konce roku 2025 se většině dotčených členských států podařilo zpoždění náležitě vyřešit. V omezeném počtu případů se zbývající zavádění systémů protáhne do roku 2026 a v několika zvláštních případech až do roku 2027, ale zbývající nedostatky jsou jasně identifikovány, časově omezeny a pečlivě se sledují. Vztahují se na ně rozhodnutí o odchylce a/nebo podléhají posílenému monitorování a v případě potřeby i intenzivnějším donucovacím opatřením. Obtíže, kterým členské státy čelí při realizaci kritických projektů, zejména vnitrostátních systémů a složek, však zároveň zdůraznily **křehkost společného projektu komplexní digitální transformace, kterého se účastní Komise, 27 členských států a tisíce hospodářských subjektů s cílem realizovat společně dohodnutou oblast působnosti a splnit termín dokončení.** To vyžaduje začlenění nových systémů do systémů již existujících a interoperabilitu mezi různými oblastmi, jako je vývoz a následný tranzit. Složitost nabývá ještě kritičtější míry, je-li zapotřebí interoperabilita s dalšími programy digitální transformace, které se netýkají celní oblasti, jako je například evropské prostředí jednotného námořního portálu.

Při zpětném pohledu na celkové zkušenosti v oblasti digitální transformace a provádění pracovního programu k celnímu kodexu Unie během desetiletého období byl zjištěn jasný vzorec. Členské státy zdůraznily, že nejvýznamnějšími obtížemi, s nimiž se setkaly při úspěšném dokončování, byly: 1) správní struktury umožňující včasné rozhodování; 2) udržení trvalého zapojení zúčastněných stran a 3) vymezení a udržení jasné oblasti působnosti.

Celkově lze říci, že lhůta stanovená na konec roku 2025 znamenala formální ukončení digitálního provádění celního kodexu Unie. Na úrovni EU je uveden do provozu základní digitální rámec podle celního kodexu Unie, což znamená významný úspěch, který posílí kontrolu vnějších hranic EU a obchodních toků v době velkých geopolitických a geoekonomických turbulencí. Celní unie je nyní schopna přejít od transformace a realizace ke konsolidaci a stabilizaci, přičemž celní kodex Unie poskytuje pevný a důvěryhodný základ nadcházející celní reformy.

3. OBSAH ZPRÁVY

Projekty uvedené v pracovním programu k celnímu kodexu Unie lze na základě definic uvedených v prováděcím nařízení o technických postupech pro elektronické systémy rozdělit do tří kategorií

systémů[7]:

i) **ústřední transevropské systémy**, které má vyvinout nebo aktualizovat Komise (což často vyžaduje i vývoj či aktualizaci vnitrostátních systémů ze strany členských států);
ii) **decentralizované transevropské systémy**, které musí vyvinout či aktualizovat Komise, jejichž významnou součástí je však vnitrostátní složka, již musí zavést členské státy;
iii) **vnitrostátní systémy**, které mají vyvinout nebo aktualizovat výlučně členské státy.

Tato zpráva začíná vysvětlením způsobu vytvoření zprávy a použitých zdrojů (oddíl 2) a poté pojednává o odpovědnosti za elektronické systémy celního kodexu Unie (oddíl 4). Dále obsahuje celkový přehled jednotlivých projektů a jejich pokroku (oddíl 5) a upozorňuje také na rizika a zmírňující opatření (oddíl 6).

Ke zprávě je **přiložen pracovní dokument útvarů Komise**[8], který byl zveřejněn společně s touto zprávou a obsahuje podrobné informace o plánování a pokroku jednotlivých projektů oznámené členskými státy do konce června 2025. Na této činnosti se podílel externí dodavatel. Zpráva se zabývala především nejnovějšími aktualizacemi, které poskytly členské státy.

Zpráva a pracovní dokument útvarů Komise jsou vypracovány na základě informací získaných z těchto **zdrojů:**

1) Z vnitrostátních projektových plánů, které jsou členské státy povinny předkládat dvakrát ročně (v lednu a červnu), přičemž další aktualizace byla požadována ke konci roku 2025.

Informace shromážděné u každého projektu zahrnují konkrétní data, stav a pokrok u každého z milníků stanovených v pracovním programu k celnímu kodexu Unie.

2) Z dotazníkového šetření rozeslaného členským státům.

Získané informace zahrnovaly posouzení rizik, zpoždění a důvody těchto zpoždění, jakož i plánovaná a/nebo přijatá zmírňující opatření v souvislosti s projekty. Podobně jako v roce 2023 navíc členské státy poskytly rovněž informace o zkušenostech získaných během vývoje projektů a o případných dalších potřebách podpory.

3) Z dvoustranných setkání na vysoké úrovni s členskými státy.

Během dvoustranných setkání byl od členských států získán úplný a přesný přehled o stavu každého z projektů celního kodexu Unie, včetně problémů, s nimiž se setkávají, a byly předloženy náměty na zlepšení problematických situací.

4) Z výstupů transevropských koordinačních a monitorovacích programů.

Tato zpráva obsahuje rovněž analýzu založenou na podrobnějších informacích poskytnutých projektovými manažery Generálního ředitelství Komise pro daně a celní unii (GŘ TAXUD) a hlášených členskými státy v rámci koordinačních programů zavedených od roku 2020 pro transevropské systémy.

4. ODPOVĚDNOSTI ZA DIGITÁLNÍ PROVÁDĚNÍ CELNÍHO KODEXU UNIE

V závislosti na architektuře systému, na níž se členské státy a Komise u každého ze systémů (centralizovaných, decentralizovaných nebo vnitrostátních) dohodly, je definováno **rozdělení rolí**, pokud jde o **odpovědnost** za vývoj, uvedení do provozu, provoz a údržbu systémů souvisejících s digitálním prováděním celního kodexu Unie. To je stanoveno v prováděcím nařízení o technických postupech pro elektronické systémy, které popisuje, z jakých složek se tyto systémy skládají a jaká je jejich povaha – jsou vnitrostátní (vyvinuté na vnitrostátní úrovni) nebo společné (vyvinuté na úrovni EU). Z hlediska architektury jsou ústřední a decentralizované systémy transevropské povahy a

[7] Prováděcí nařízení Komise (EU) 2025/512 ze dne 13. března 2025 o technických postupech pro vývoj, údržbu a používání elektronických systémů pro výměnu a uchovávání informací podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, Úř. věst. L 2025/512, 20.3.2025, s. 1, https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_impl/2025/512/oj/ces.

[8] Pracovní dokument útvarů Komise připojený ke zprávě Komise Evropskému parlamentu a Radě podle článku 278a celního kodexu Unie o pokroku ve vývoji elektronických systémů podle kodexu, SWD(2026) 180 final.

standardně obsahují společné složky, někdy v kombinaci s vnitrostátními složkami, zatímco vnitrostátní systémy se skládají pouze z vnitrostátních složek.

Společné složky jsou v souladu s článkem 103 prováděcího nařízení o technických postupech pro elektronické systémy vyvíjeny, testovány, uváděny do provozu a spravovány Komisí a mohou být testovány členskými státy. **Vnitrostátní složky** jsou vyvíjeny, testovány, uváděny do provozu a spravovány členskými státy.

Členské státy zajistí interoperabilitu vnitrostátních složek se společnými složkami. Komise v úzké spolupráci s členskými státy navrhuje a udržuje společné specifikace pro decentralizované systémy. Členské státy vyvíjejí, provozují a udržují rozhraní s cílem zajistit funkčnost decentralizovaných systémů, která je nezbytná pro výměnu informací s hospodářskými subjekty a jinými osobami prostřednictvím vnitrostátních složek a rozhraní, a to společně s ostatními členskými státy prostřednictvím společných složek.

5. CELKOVÝ PŘEHLED O POKROKU PŘI ZAVÁDĚNÍ ELEKTRONICKÝCH SYSTÉMŮ CELNÍHO KODEXU UNIE

Pracovní program k celnímu kodexu Unie zahrnuje sedmnáct projektů zaměřených na zavedení požadovaných elektronických systémů, z toho čtrnáct **transevropských projektů**, za které odpovídá Komise a členské státy (a které vedou ke vzniku centralizovaných a decentralizovaných systémů), a tři **vnitrostátní projekty**, které spadají do výlučné odpovědnosti členských států (a vedou ke vzniku vnitrostátních systémů).

5.1 PROJEKTY DOKONČENÉ PŘED ROKEM 2025

Komise uskutečnila všechny digitální projekty, za které nesla odpovědnost. Členské státy dosáhly dalšího pokroku v oblasti systémů a složek. Jak bylo uvedeno v předchozích zprávách, podařilo se úspěšně zavést těchto dvanáct **nových systémů nebo aktualizací**:

- Systém registrovaných vývozců podle kodexu – *REX* (nový): uveden do provozu v roce 2017.
- Rozhodování celních orgánů podle kodexu – *CDS* (nový): uveden do provozu v roce 2017.
- Přímý přístup hospodářských subjektů k evropským informačním systémům podle kodexu – *UUM&DS* (jednotná správa uživatelů a digitální podpis) (nový): uveden do provozu v roce 2017.
- Systém registrace a identifikace hospodářských subjektů 2 podle kodexu – *EORI2* (aktualizace): uveden do provozu v roce 2018.
- Surveillance 3 podle kodexu – *SURV3* (aktualizace): uveden do provozu v roce 2018[9].
- Závazné informace o sazebním zařazení zboží podle kodexu – *ZISZ* (aktualizace): uveden do provozu v roce 2019.
- Systém oprávněných hospodářských subjektů podle kodexu – *AEO* (aktualizace): uveden do provozu v roce 2019.
- Systém informačních listů pro zvláštní režimy podle kodexu – *INF* (nový): uveden do provozu v roce 2020.
- Systém kontroly při dovozu 2 podle kodexu – verze 1 a 2 – *ICS2 – verze 1 a 2* (aktualizace): uvedeny do provozu v roce 2021, resp. 2023.
- Řízení záruk podle kodexu – složka 1 – GUM C1 uvedena do provozu v roce 2024.
- Důkaz o statusu Unie podle kodexu, fáze 1 – *PoUS* uvedena do provozu v roce 2024.

[9] Přetrvávají však problémy týkající se předávání údajů členskými státy.

- Nový informatizovaný tranzitní systém, fáze 5 – *NCTS P5* uvedena do provozu v roce 2024.

5.2 PROJEKTY PROGRESS V ROCE 2025

Cílem této zprávy je poukázat na úspěchy, pokrok a problémy, s nimiž se Komise a členské státy setkaly při realizaci probíhajících projektů v roce 2025.

5.2.1 Transevropské projekty

Transevropské projekty mají určitou strukturu, která může zahrnovat ústřední systém nebo kombinaci ústředních a vnitrostátních složek. Jak je uvedeno v čl. 278 odst. 3 celního kodexu Unie, musí být dokončeny nejpozději do 31. prosince 2025. Stručný popis a průběh jednotlivých projektů je uveden níže. Podrobnější informace naleznete v oddílech 3 a 4 pracovního dokumentu útvarů Komise přiloženého k této zprávě.

1) **Řízení záruk podle kodexu** – GUM (nový): má za cíl zajistit účinné a efektivní řízení různých druhů záruk v celé EU a zaměřuje se na rychlejší zpracování, sledovatelnost a monitorování záruk mezi celními úřady. Řízení záruk se provádí na dvou úrovních. V zásadě se tzv. ústřední složka systému GUM (složka 1) používá pro správu povolení souborných jistot (včetně registrace referenční částky, rozdělené podle celního režimu a podle dotčených členských států), zatímco registrace a správa souborných jistot a sledování souvisejících referenčních částek se provádí na vnitrostátní úrovni ve složce pro řízení záruk v souladu s celním kodexem Unie (složka 2), která byla vytvořena na vnitrostátní úrovni a zahrnuje také registraci a správu jiných druhů záruk.

Pokrok: *Složka 1 systému GUM*, který centrálně spravuje záruky, jež lze použít ve více členských státech, začala fungovat 11. března 2024 v rámci systému rozhodování celních orgánů. Vzhledem k propojení obou složek jsou činnosti související s testováním shody k dispozici až do doby, než členské státy zavedou *složku 2* svých *systémů GUM*.

Pokud jde o vnitrostátní složku, *složku 2 systému GUM*, očekává se, že členské státy vytvoří provozní spojení s ústřední složkou v období od 11. března 2024 do 2. června 2025. Deset členských států zajistilo včasné zavedení své vnitrostátní složky.

Do konce roku 2025 zavedlo *složku 2 systému GUM* 21 členských států, což znamená, že **míra dokončení činí 78 %.** Zbývajících šest členských států (Dánsko, Francie, Chorvatsko, Itálie, Kypr a Řecko) hodlá být připraveno počátkem roku 2026[10].

2) **Systém kontroly při dovozu 2 podle kodexu** – *ICS2* (aktualizace): má za cíl posílit bezpečnost a zabezpečení dodavatelského řetězce zlepšením kvality údajů, jejich vyplňování, dostupnosti a sdílení předběžných informací o nákladu.

Pokrok: Verze 3 systému *ICS2* rozšiřuje oblast působnosti systému z letecké dopravy na námořní, vnitrozemskou vodní, silniční a železniční dopravu. Zatímco verze 1 a 2 jsou plně provedeny v rámci projektu ICS2, pokračovaly práce na verzi 3. Hospodářské subjekty mají používat systém ICS2 – verzi 3 ve třech krocích: **námořní a vnitrozemští vodní dopravci do 4. prosince 2024 (krok 1), námořní doprava a doprava po vnitrozemských vodních cestách do 1. dubna 2025 (krok 2) a silniční a železniční dopravci, včetně zboží v poštovních zásilkách přepravovaných těmito dopravními prostředky, do 1. září 2025 (krok 3)**.

Vzhledem k tomu, že se jedná o ústřední systém, provádějí činnosti související s testováním shody u této verze výhradně hospodářské subjekty. V polovině roku 2025 se objevily znepokojivé signály ze strany některých členských států, pokud jde o připravenost hospodářských subjektů na třetí krok systému ICS2 – verzi 3.

[10] Na základě nejnovějších informací o vnitrostátním plánování projektů zavedlo Chorvatsko své vnitrostátní složky systému GUM 1. března 2026, ostatní (Itálie, Kypr, Dánsko a Francie) budou následovat v období do 1. července 2026 a poté Řecko v prosinci 2026.

Ukázalo se, že potřeba integrovat systém ICS2 s inteligentními systémy na hranicích, velký počet hospodářských subjektů, které obtížně získávají od členského státu registraci pro připojení k informačním systémům, složitost zavádění systému ICS2 a zdroje nezbytné pro interoperabilitu s vnitrostátními systémy a rozhraními jak z hlediska členských států, tak z hlediska hospodářských subjektů, jakož i specifická a složitá povaha dopravních mechanismů, jichž se tento krok zavádění týká, a to včetně multimodálních forem, mají na některé členské státy a hospodářské subjekty ve srovnání s ostatními nepřiměřený dopad. V zájmu zajištění právní jistoty, kontinuity provozu a bezproblémového přechodu na plnění požadavků třetího kroku systému ICS2 verze 3 povolila Komise odchylku, o kterou požádaly některé členské státy a Spojené království s ohledem na Severní Irsko, podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 pro verzi 3 systému kontroly při dovozu 2 (Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Litva, Maďarsko, Řecko, Španělsko a Spojené království s ohledem na Severní Irsko) do 31. prosince 2025.

Do konce roku 2025 bude systém ICS2 používán ve všech členských státech ve stanovené lhůtě. To znamená **míru dokončení ve výši 100 %**, což představuje další významný milník dosažený v roce 2025.

3) **Důkaz o statusu Unie podle kodexu** – *PoUS* (nový): jeho cílem je uchovávat, řídit a vyhledávat veškeré důkazy k prokázání, že hospodářské subjekty u svého zboží uvádějí unijní status. Vzhledem k provázanosti s celním manifestem a evropským prostředím jednotného námořního portálu bude projekt dokončen ve dvou různých fázích, aby se minimalizovala rizika a nesrovnalosti.

Pokrok: *Fáze 1 systému PoUS* byla uvedena do provozu 1. března 2024, jak bylo plánováno.

Pokud jde o *fázi 2 systému PoUS*, Komise v roce 2023 dokončila technické specifikace a v roce 2025 byly uzavřeny činnosti související s testováním shody. Komise zajistila, aby byl ústřední systém funkční k 15. srpnu 2025, což je v souladu s termínem uvedeným v pracovním programu k celnímu kodexu Unie. Několik členských států se rozhodlo používat svůj vnitrostátní systém a propojit jej s ústředním systémem (hybridní režim). Celní útvary Komise a členských států zajistily včasnou realizaci projektu v zákonné lhůtě. Útvary členských států odpovědné za námořní oblast měly zavést propojení mezi systémem PoUS a evropským prostředím jednotného námořního portálu (EMSWe), které by obchodníkům usnadnilo činnost a umožnilo jim předkládat veškeré údaje (včetně údajů z celních manifestů) prostřednictvím nového jednotného námořního portálu na vnitrostátní úrovni. Za tímto účelem byly sladěny oba termíny zavedení v právních předpisech EU.

V důsledku pozdního zavedení evropského prostředí jednotného námořního portálu však námořní dopravci museli čelit významným překážkám, jestliže měli používat systém PoUS, aniž by byly zavedeny vnitrostátní jednotné námořní portály v rámci prostředí EMSWe. Komise proto povolila některým členským státům (Belgie, Bulharsko, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Chorvatsko, Irsko, Itálie, Kypr, Lotyšsko, Německo, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Slovinsko a Švédsko) odchylku podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 pro systém PoUS – fázi 2 do 1. března 2027.

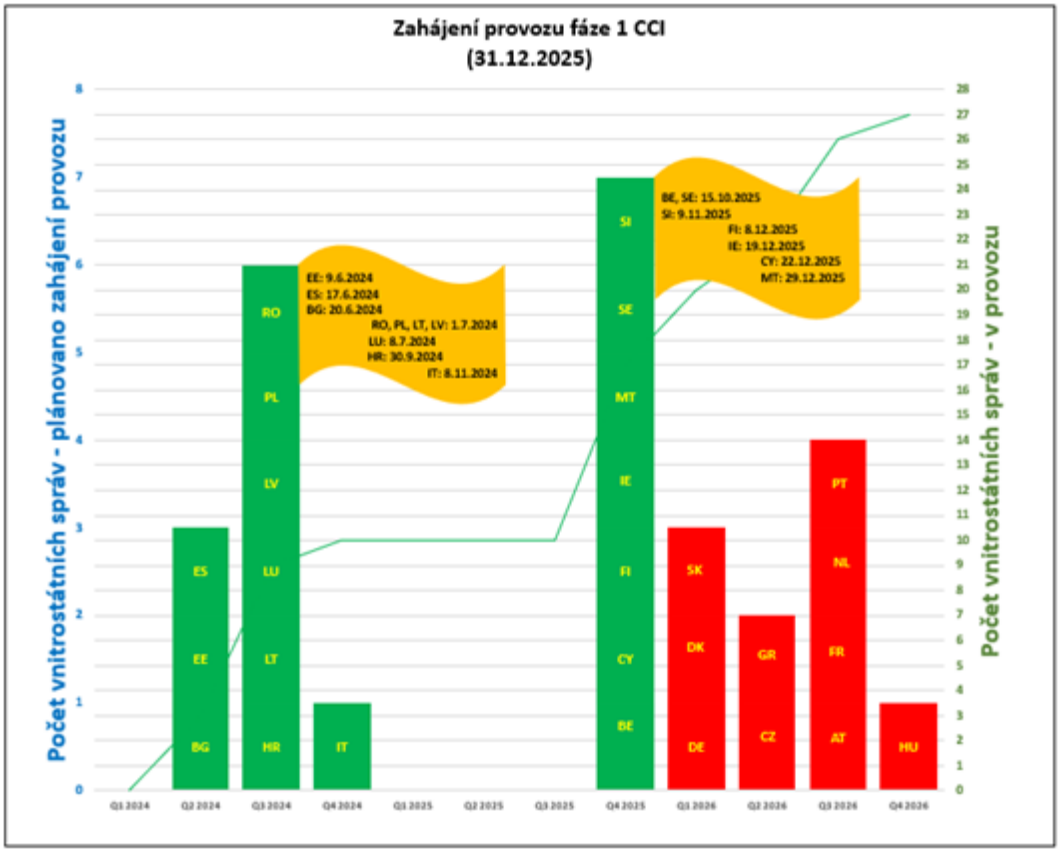
4) **Centralizované celní řízení pro dovoz (CCI) podle kodexu** – Nový transevropský *systém CCI* zajišťuje digitalizaci procesu centralizovaného celního řízení na evropské úrovni, jak stanoví celní kodex Unie. Důvěryhodným obchodníkům umožňuje podávat celní prohlášení na celním úřadě vykonávajícím dohled v členském státě, v němž jsou usazeni, pro zboží fyzicky předložené celnímu úřadu v kterémkoli jiném členském státě, což umožňuje digitální, účinné, předvídatelné a koordinované zpracování celních prohlášení a samotné propuštění zboží mezi celními úřady v různých členských státech. Systém CCI se zavádí ve dvou fázích.

Fáze 1 systému CCI umožňuje automatizované zpracování standardního a zjednodušeného celního prohlášení včetně prohlášení podaného před předložením zboží, jakož i doplňkového celního prohlášení pravidelné nebo obecné povahy pro propuštění zboží do volného oběhu, uskladnění v celním skladu, aktivního zušlechťovacího styku a ke konečnému použití.

Fáze 2 systému CCI navazuje na fázi 1 rozšířením oblasti působnosti na všechny zbývající scénáře CCI, včetně složitějších typů celních prohlášení a pracovních postupů. Jejím cílem je dokončit digitální integraci a funkčnost centralizovaného celního řízení pro dovoz v celé EU. Obě fáze jsou vzájemně propojené a některé členské státy se v rámci zefektivnění svého úsilí rozhodly realizovat obě fáze současně.

Pokrok: Pokud jde o *fázi 1 systému CCI*, systém vstoupil do první fáze provádění dne 1. července 2024, kdy byly připraveny společné složky a některé z vnitrostátních složek. K 2. červnu 2025 mohly systém používat evropské podniky v 10 členských státech (Bulharsko, Estonsko, Chorvatsko, Itálie, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Polsko, Rumunsko a Španělsko). Do října 2025 se k systému CCI připojily další dva členské státy (Belgie a Švédsko).

Jak znázorňuje obrázek 2, do konce roku 2025 zavedlo svůj systém CCI fáze 1 celkem 17 členských států (Belgie, Bulharsko, Estonsko, Finsko, Chorvatsko, Irsko, Itálie, Kypr, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Malta, Polsko, Rumunsko, Slovinsko, Španělsko, Švédsko), což znamená **míru dokončení ve výši 63 %.** Ve zbývajících 10 členských státech (Česko, Dánsko, Francie, Maďarsko, Německo, Nizozemsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Slovensko) se plánuje zavedení v průběhu roku 2026[11].

Obrázek 2: Členské státy se systémem CCI fáze 1 v provozu*(stav k 31. prosinci 2025)*

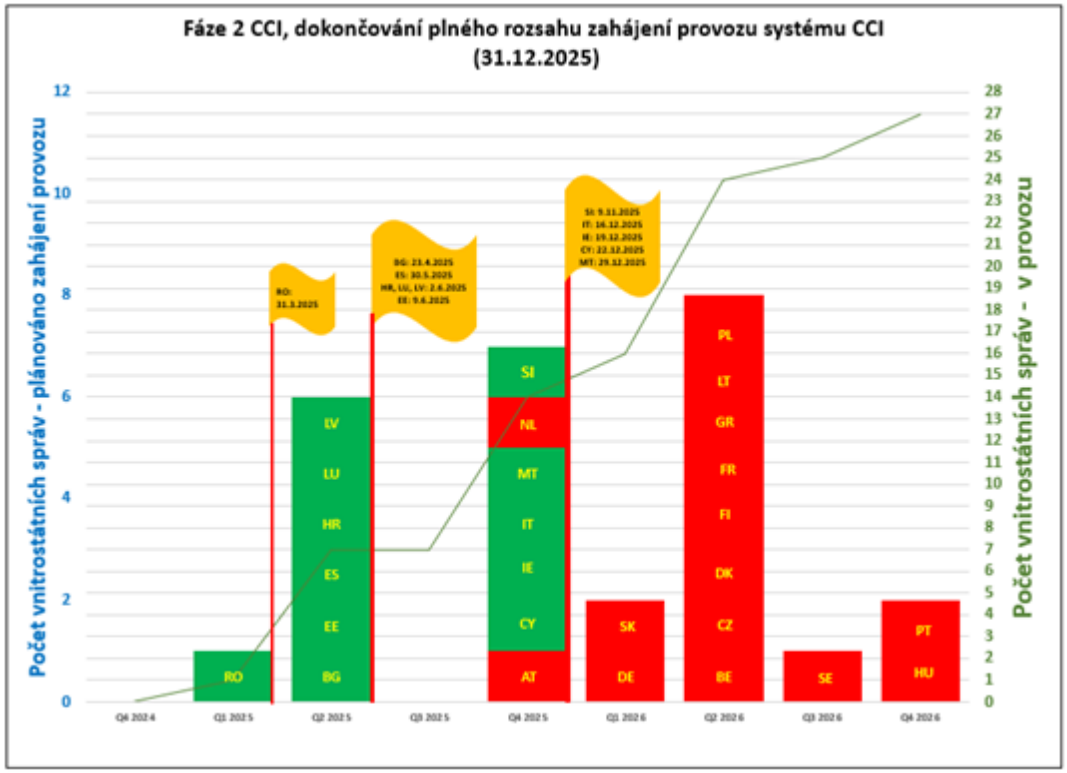
Pokud jde o *fázi 2 systému CCI*, Komise dokončila technické specifikace v roce 2022. Ve snaze pomoci členským státům a obchodníkům při zavádění všech scénářů a procesů systému CCI vypracovala Komise kompletní balíček technických specifikací, který konsoliduje specifikace pro obě fáze, společně s příručkou. Hodnocení v polovině roku 2025 ukázalo, že ačkoli většina

[11] Slovensko systém zavedlo 14. února 2026 a Dánsko 19. března 2026.

členských států ve vývoji pokročila, značný počet členských států nesplnil konečný milník zavedení do 2. června 2025.

Na konci roku 2025, jak je znázorněno na obrázku 3, činila celková míra plného **dokončení** systému CCI **44 %** (12 členských států). Podle aktualizovaných vnitrostátních projektových plánů většina zbývajících členských států předpokládá, že v prvních čtvrtletích roku 2026 dokončí své činnosti v oblasti testování shody, a následně plánuje nasazení systému CCI v plném rozsahu, přičemž Česko, Dánsko, Německo, Řecko a Slovensko tak učiní v první polovině roku 2026[12] a Francie, Maďarsko, Nizozemsko, Portugalsko a Rakousko v druhé polovině tohoto roku.

Komise bude pokračovat ve svém čtvrtletním monitorovacím programu až do úplného dokončení systému CCI.

Obrázek 3: Členské státy se systémem CCI P2 v provozu (*stav k 31. prosinci 2025).*

5) **Nový informatizovaný tranzitní systém podle kodexu** – *NCTS (aktualizace)*: má za cíl uvést do souladu stávající systém Unie a společný tranzitní systém s právními ustanoveními celního kodexu Unie, včetně požadavků na údaje dle kodexu, jakož i rozhraní s ostatními systémy.

Pokrok: *Fáze 5 systému NCTS* byla uvedena do provozu 2. prosince 2024 a přechodná opatření byla ukončena 21. ledna 2025. Všechny členské státy v současné době úspěšně využívají fázi 5 systému NCTS. Některé členské státy musí ještě dokončit vedlejší funkce.

Nový informatizovaný tranzitní systém (NCTS) se nadále vyvíjí v rámci širší modernizace celních procesů v celé EU a zemích, které jsou smluvními stranami Úmluvy o společném tranzitním režimu (CTC). Zatímco všechny členské státy dokončily zavádění fáze 5 systému NCTS dne 21. ledna 2025 a celkem 41 zemí používá systém Unie / společný tranzitní systém a systém NCTS, pozornost se přesunula k další fázi systému NCTS.

Pro *fázi 6 systému NCTS* jsou k dispozici dvě možnosti a je na členských státech, aby se rozhodly, kterou z nich provedou:

[12] Slovensko zavedlo plný systém CCI (fáze 1 a 2) 14. února 2026, Dánsko 19. března 2026 a Česko 18. května 2026.

- možnost neúčasti („opt-out“) znamená, že údaje ze vstupního souhrnného celního prohlášení nejsou zahrnuty do tranzitního celního prohlášení a vstupní souhrnné celní prohlášení se podává přímo do systému ICS2;
- možnost účasti („opt-in“) znamená, že údaje ze vstupního souhrnného celního prohlášení jsou zahrnuty do tranzitního celního prohlášení a fáze 6 systému NCTS je propojena se systémem ICS2, aby bylo zajištěno, že budou splněny i požadavky systému ICS2 týkající se provozních procesů pro vstupní souhrnné celní prohlášení (analýza rizik, doporučení kontroly, rozhodnutí atd.).

Harmonogram fáze 6 systému NCTS byl synchronizován s harmonogramem systému ICS2[13]. V první polovině roku 2025 členské státy uvedly, že postupují dobře, ačkoli několik z nich oznámilo střední až vysokou míru ohrožení včasného zavedení do 1. září 2025.

Vzhledem k tomu, že členské státy nedokázaly řádně řídit riziko zpoždění v průběhu roku 2025, nebyla fáze 6 systému NCTS připravena k 1. září 2025. U členských států, které využily možnosti neúčasti, byly minimální přechodné změny řešeny na technické úrovni. Kde byla využita možnost neúčasti, měla zpoždění dopad na ostatní členské státy a hospodářské subjekty, protože nemohly využívat zjednodušeného podávání údajů o tranzitu, bezpečnosti a zabezpečení. Aby se zabránilo dodatečné zátěži hospodářských subjektů (včetně subjektů ze sousedních zemí, jako je Ukrajina a Turecko), povolila Komise šesti členským státům odchylku podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 pro používání fáze 6 nového informatizovaného tranzitního systému do 1. června 2026. Tyto odchylky předpokládají, že provozovatelé železniční a silniční dopravy se mohou připojit k systému ICS2 do konce roku 2025 a že připojení k tranzitnímu systému (fáze 6 systému NCTS), který je propojen se systémem ICS2, lze uskutečnit do 31. května 2026. Toto dodatečné prodloužení lhůty bylo odůvodněné vzhledem ke složitějšímu vývoji a testování, které toto propojení vyžaduje. Odchylka obsahuje právní požadavky na členské státy, které musí Komisi podávat zprávy o pokroku.

Do konce roku 2025 získalo formální odchylku šest členských států (Bulharsko, Chorvatsko, Lotyšsko, Polsko, Rumunsko, Slovensko) a celkem šestnáct členských států (Bulharsko, Česko, Estonsko, Finsko, Irsko, Itálie, Kypr, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Malta, Německo, Portugalsko, Rakousko, Slovinsko a Španělsko) zavedlo fázi 6 systému NCTS. S přihlédnutím k uděleným odchylkám to znamená 74% míru dodržení závazků. Dánsko, Francie, Maďarsko a Švédsko plánují zavedení svého systému do 1. března 2026. Zbývajících sedm členských států (Belgie, Chorvatsko, Nizozemsko, Polsko, Rumunsko, Řecko a Slovensko) hodlá svůj systém zavést nejpozději do 1. června 2026 v souladu s odchylkou, která prodlužuje lhůtu.

6) Automatizovaný systém vývozu podle kodexu – *AES (aktualizace)*: má za cíl provádět požadavky celního kodexu Unie na vývoz a výstup zboží, jakož i zjednodušení celního kodexu Unie nabízená hospodářským subjektům.

Pokrok: Podle pracovního programu k celnímu kodexu Unie pro rok 2023 mohou členské státy systém AES uvést do provozu ve třech krocích: základní funkce do 1. prosince 2023, rozhraní se systémem pro výměnu údajů do 13. února 2024 a vedlejší funkce do 2. prosince 2024. Přechodné období pro hospodářské subjekty bylo prodlouženo do 14. prosince 2025. Jak však bylo uvedeno v předchozí zprávě, úplné vypracování vnitrostátních složek členskými státy nebylo proveditelné, neboť některé členské státy nebyly schopny dodržet lhůtu končící 2. prosince 2024 ani konec přechodného období stanovený na 11. únor 2025 a požádaly o prodloužení přechodných opatření. V této souvislosti zahrnovala právní změna prováděcího nařízení o technických postupech, která byla ve Výboru pro celní kodex odhlasována dne 7. února 2025 a přijata dne 13. března 2025, prodloužení přechodného období do 14. prosince 2025.

Jak je znázorněno na obrázku 4, dvanáct členských států zahájilo provoz se základními funkcemi k 1. prosinci 2023 a ostatní členské státy se připojily během let 2024 a 2025. V druhé polovině

[13] Jak je uvedeno v pracovním programu k celnímu kodexu Unie pro rok 2023, období přechodu z fáze 5 systému NCTS na fázi 6 systému NCTS musí nastat mezi 1. březnem 2025 a 1. zářím 2025, tedy ve stejném období, kdy dojde k přechodu z verze 2 systému ICS2 na verzi 3 systému ICS2, což umožní synchronizaci obou systémů.

roku 2025 se však situace stala opět kritickou, protože některé členské státy (Francie, Maďarsko, Malta, Portugalsko, Řecko) zavedly systém se zpožděním, a v důsledku toho měly hospodářské subjekty středně dlouhé až velmi krátké období pro přechod na nový systém AES. V některých zemích, například ve Francii, to znamenalo velké riziko dlouhých front kamionů na místech výstupu z EU. Díky posílenému monitorování a podpoře ze strany Komise a zapojení členských států a hospodářských subjektů **byl systém AES v celé EU uveden do provozu 15. prosince 2025.** Dosažení **100% míry dokončení**, pokud jde o zavedení systému AES s jeho základními funkcemi, bylo významným milníkem, který přispěl k digitálnímu provádění celního kodexu Unie.

Některé členské státy se potýkají s dalšími zpožděními při zavádění vedlejších funkcí.

Pokud jde o *složku 2 systému AES*, většina členských států ji zavedla v roce 2025.

Obrázek 4: Uvedení vnitrostátních správ AES do provozu

Stav transevropských projektů uvedených výše **lze shrnout** tak, že Komise je i nadále na dobré cestě ke splnění zákonných lhůt dohodnutých v souvislosti s celním kodexem Unie a pracovním programem k celnímu kodexu Unie. Pokud jde o zavádění vnitrostátních složek těchto transevropských systémů v členských státech, byla během roku 2025 zjištěna vážná rizika zpoždění, zejména u *systému CCI, fáze 6 systému NCTS, kroku 3 systému ICS2 v železniční a silniční dopravě, systému PoUS* a *systému AES* (viz oddíl 5.3). Do konce roku 2025 byl zaveden systém související s projektem fáze 2 systému PoUS, systém AES byl uveden do provozu se základními funkcemi ve všech členských státech a systém ICS2 byl funkční pro všechny druhy dopravy. Po roce 2025 není v některých členských státech zajištěno dodržování požadavků v souvislosti s probíhajícím zaváděním vedlejších funkcí systémů CCI a AES.

5.2.2 Vnitrostátní projekty

Členské státy měly v souladu s čl. 278 odst. 2 celního kodexu Unie dokončit aktualizaci svých systémů pro **tři plně vnitrostátní projekty**[14] do 31. prosince 2022. Dvacet dva členských států však tuto lhůtu

[14] Tento harmonogram nezahrnuje vývozní složku vnitrostátního systému pro zvláštní režimy, jejíž činnosti a plány jsou propojeny se systémem *AES*.

nemohlo dodržet a na základě jejich žádosti jim byla povolena odchylka prodlužující lhůtu pro uvedení do provozu do 31. prosince 2023[15].

V loňské zprávě byla uvedena některá další zpoždění, zejména v případě vnitrostátního systému dovozu a systému dočasného uskladnění. Pokrok při provádění jednotlivých vnitrostátních projektů v roce 2025 je uveden níže a znázorněn na obrázku 5. Podrobnější informace naleznete v oddíle 3 pracovního dokumentu útvarů Komise přiloženého k této zprávě.

1) **Oznámení o příjezdu, oznámení o předložení zboží a dočasné uskladnění podle kodexu** (*AN, PN a TS*) – (aktualizace): má za cíl automatizovat vnitrostátní vstupní procesy a harmonizovat výměnu údajů mezi hospodářskými subjekty a celními orgány v členských státech.

   Pokrok: V předchozích zprávách bylo včasné zavedení vnitrostátních systémů označeno za ohrožené, během roku 2025 však bylo dosaženo značného pokroku. V roce 2025 se některé členské státy stále potýkaly se zpožděním v oblasti zavádění systému dočasného uskladnění a/nebo přechodu svých hospodářských subjektů. Vzhledem k tomu, že tyto případy značně překročily zákonnou lhůtu, zahájila Komise proti osmi členským státům (Belgie, Dánsko, Kypr, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko, Slovensko) řízení o nesplnění povinnosti z důvodu nesplnění zákonné povinnosti zavést systém dočasného uskladnění pro leteckou dopravu.

   Na konci roku 2025 se většině zpožděných členských států podařilo systém zavést. To lze shrnout jako **98% míru dokončení[16]**. Jak ukazuje obrázek 5, v případě oznámení o příjezdu a oznámení o předložení zboží všechny členské státy dokončily provádění. V případě dočasného uskladnění se tři členské státy potýkaly s dalším zpožděním a uvedly datum zavedení po roce 2025. V případě Rakouska se předpokládá úplné provedení do dubna 2026[17], zatímco Řecko a Slovensko plánují provedení v roce 2027. Jelikož Komise nemůže akceptovat žádné zpoždění, řízení o nesplnění povinnosti pokračuje.

2) **Vnitrostátní systémy dovozu podle kodexu** – *NIS* (aktualizace): mají za cíl provést veškeré požadavky na zpracování a údaje, které se podle celního kodexu Unie týkají dovozu zboží.

   Pokrok: Od roku 2022, což byl původní termín pro zavedení vnitrostátního systému pro dovoz členskými státy, několik členských států oznámilo rizika týkající se včasné realizace projektu. V první polovině roku 2025 se některé členské státy stále potýkaly se zpožděním při zavádění vnitrostátního systému pro dovoz a/nebo při přechodu svých hospodářských subjektů. Komise proto v první polovině roku 2025 zahájila řízení o nesplnění povinnosti z důvodu neúplného splnění zákonné povinnosti zavést vnitrostátní systém pro dovoz proti osmi členským státům (Česko, Dánsko, Francie, Kypr, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko). V průběhu roku

[15] Prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2023/235 ze dne 1. února 2023, kterým se povoluje odchylka požadovaná některými členskými státy podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, pokud jde o použití jiných způsobů výměny a uchovávání informací než metod elektronického zpracování dat pro účely oznámení příjezdu námořního plavidla nebo letadla (Úř. věst. L 32, 3.2.2023, s. 220).
Prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2023/234 ze dne 1. února 2023, kterým se povoluje odchylka požadovaná některými členskými státy podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, pokud jde o použití jiných způsobů výměny a uchovávání informací než metod elektronického zpracování dat pro účely oznámení o předložení zboží týkajícího se zboží vstupujícího na celní území Unie (Úř. věst. L 32, 3.2.2023, s. 217).
Prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2023/236 ze dne 1. února 2023, kterým se povoluje odchylka požadovaná některými členskými státy podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, pokud jde o použití jiných způsobů výměny a uchovávání informací než metod elektronického zpracování dat pro účely prohlášení pro dočasné uskladnění zboží, které není zbožím Unie, předloženého celním orgánům (Úř. věst. L 32, 3.2.2023, s. 223).
Prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2023/237 ze dne 1. února 2023, kterým se povoluje odchylka požadovaná některými členskými státy pro použití jiných způsobů pro výměnu a uchovávání informací týkajících se celního prohlášení pro zboží vstupující na celní území Unie podle článků 158, 162, 163, 166, 167, 170 až 174, 201, 240, 250, 254 a 256 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, kterým se stanoví celní kodex Unie, než metod elektronického zpracování dat (Úř. věst. L 32, 3.2.2023, s. 226).

[16] Pokud jde o zavedení dočasného uskladnění v námořní dopravě, míra dokončení činí 96 % a u jiných druhů dopravy než letecké a námořní míra dokončení činí 89 %.

[17] Rakousko zavedlo systém 15. dubna 2026.

2025 přijala většina členských států (Dánsko, Kypr, Malta, Polsko, Rakousko, Slovensko) opatření, která měla zpoždění vyřešit, a dokončila projekt v roce 2025.

Do konce roku 2025 zavedly systém všechny členské státy s výjimkou jednoho, což znamená, že **míra dokončení dosáhla 96 %**. V případě České republiky se plné zavedení předpokládá ve druhém čtvrtletí roku 2026. V několika členských státech se stále čeká na určité aktualizace, aby se dosáhlo plného souladu s celním kodexem Unie a vzorem celních údajů Evropské unie.

3) **Zvláštní režimy podle kodexu** – *SP* (aktualizace): mají za cíl harmonizaci zvláštních režimů (režim uskladňování v celním skladu, konečné užití, dočasný dovoz a režimy aktivního/pasivního zušlechťovacího styku).

Pokrok: Jak je znázorněno na obrázku 5, většina členských států měla mít zaveden *systém SP IMP – složku 2,* což znamená **míru dokončení 96 %**, přičemž Rakousko a Česko byly posledními členskými státy, které svůj systém zavedly ve 2. až 3. čtvrtletí roku 2026[18]. Pokud jde o *zvláštní režimy pro vývoz – složku 1*, většina členských států již systém zavedla do 2. prosince 2024, a to navzdory vzájemné provázanosti se *systémem AES*. Zbývající členské státy (Francie, Maďarsko, Malta, Portugalsko, Rakousko a Řecko) zavedly systém do konce roku 2025, což znamená **míru dokončení 100 %**, zatímco v některých členských státech přechod hospodářských subjektů stále probíhal.

Celkově lze říci, že členské státy v roce 2025 vynaložily značné úsilí a vnitrostátní systémy jsou nyní funkční, přičemž po roce 2025 přetrvává pouze omezený počet kritických zpoždění, v jejichž důsledku se několik členských států ocitlo v situaci nesplnění povinnosti.

	AN	PN	TS	NIS	SP IMP
Lhůta v pracovním programu k celnímu kodexu Unie	31. 12. 2022 s prodloužením do 31. 12. 2023[1]			31.12.2022 s prodloužením do 31. 12. 2023[2]	
AT	1.7.2023	16.5.2023	**15.4.2026**	14.12.2025	**1.9.2026**
BE	30.6.2023	5.7.2023	29.11.2023	28.8.2024*	28.8.2024
BG	1.3.2023	10.11.2023	10.11.2023	10.11.2023	10.11.2023
CY	30.10.2024	30.10.2024	30.10.2024	19.5.2025	19.5.2025
CZ	5.12.2023	5.12.2023	5.12.2023	**18.5.2026**	**18.5.2026**
DE	N/A	6.3.2021	6.3.2021	6.3.2021	6.3.2021
DK	6.11.2023	6.11.2023	7.6.2025	7.6.2025*	7.6.2025
EE	1.10.2023	15.3.2021	1.7.2021	1.7.2021	1.7.2021
ES	1.3.2023	1.1.2024	1.1.2024	5.9.2023	5.9.2023
FI	31.3.2023	31.3.2021	31.12.2022	31.12.2022	31.12.2022
FR	30.6.2023	6.3.2024	6.3.2024	30.11.2024*	30.11.2024
GR	31.12.2023	31.12.2023	**31.12.2027**	6.8.2024*	6.8.2024
HR	1.7.2023	1.3.2023	17.4.2023	1.1.2023	1.1.2023
HU	2.4.2024	2.4.2024	2.4.2024	1.11.2023	1.11.2023
IE	1.7.2023	23.11.2020	23.11.2020	5.10.2021	23.11.2020
IT	13.12.2022	13.12.2022	13.12.2022	1.7.2021	1.7.2021
LT	1.3.2023	28.2.2023	31.10.2023	31.12.2023	31.12.2023
LU	1.3.2023	10.1.2023	10.1.2023	2.5.2023	2.5.2023
LV	24.9.2017	24.9.2017	24.9.2017	4.6.2018	4.6.2018

[18] Česko zavedlo vnitrostátní systém pro dovoz, včetně zvláštního režimu pro dovoz, 18. května 2026.

MT	24.3.2025	24.3.2025	24.3.2025	24.3.2025	24.3.2025
NL	30.6.2023	1.12.2023	1.12.2023	1.4.2022	1.4.2022
PL	1.7.2023	20.4.2025	20.4.2025*	20.4.2025*	1.7.2021
PT	30.9.2025	30.9.2025	30.9.2025	1.10.2025	30.9.2025
RO	1.5.2024	30.9.2024	30.8.2025	30.8.2025	30.8.2025
SE	1.3.2023	27.9.2023	2.12.2025	15.3.2022	23.2.2023
SI	1.3.2023	1.3.2023	1.3.2024	1.1.2022	1.1.2022
SK	1.3.2023	1.10.2023	**31.3.2027***	30.9.2025*	11.6.2016
Míra dokončení do roku 2025	**100 %**	**100 %**	**89 %**	**96 %**	**93 %**

Vysvětlivky	
	Uvedení do provozu dokončeno do 31. 12. 2025
	Systém neuveden do provozu do 31. 12. 2025
	Ve vnitrostátních projektových plánech nejsou uvedena žádná data nebo se uvedení do provozu neuplatňuje

Obrázek 5: Plán zavedení vnitrostátních vstupních systémů / systémů dovozu

[1] Do 31. 12. 2023 pro členské státy, kterým byla povolena odchylka.
[2] Do 31. 12. 2023 pro členské státy, kterým byla povolena odchylka, nebo do 1. 7. 2024, pokud se použije čl. 2 odst. 4a nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/2446.
* * Vnitrostátní systém byl aktualizován včas, ale je třeba jej dále sladit s celním kodexem Unie a modelem celních údajů EU a/nebo přechod hospodářských subjektů stále probíhá.

5.2.3 Údaje v systému Surveillance

V letošní zprávě bychom rádi upozornili na zbývající problémy týkající se předávání požadovaných údajů do **systému Surveillance 3 (SURV3)**. Systém Surveillance, který zajišťuje Komise, hraje v současném geoekonomickém a geopolitickém klimatu klíčovou roli. Jeho hlavním cílem je vytvořit komplexní rámec dohledu, který sleduje obchodní toky, chrání finanční zájmy Unie a brání její vnitřní trh před nekalými nebo protiprávními praktikami. Tento systém poskytuje analytický základ pro odhalování obchodních anomálií, prevenci podvodů a zajištění spravedlivé hospodářské soutěže pro průmyslová odvětví EU. Pokud jde o systém Surveillance 3, který slouží jako technická páteř architektury EU pro sledování celních údajů, neboť shromažďuje a zpracovává obchodní údaje z celních prohlášení předkládaných celním správám členských států, **zásadní význam má kvalita a dostupnost údajů vykazovaných prostřednictvím vnitrostátního systému pro dovoz.**

Značný počet členských států nadále předkládal většinu svých údajů o dovozu pomocí starých systémů. Pokud jde o údaje o vývozu, tento počet se snižuje na dva členské státy (Francie, Rakousko).

Na základě výše uvedených skutečností zahájila Komise v roce 2025 řízení o nesplnění povinnosti proti třinácti členským státům (Belgie, Česko, Dánsko, Francie, Irsko, Itálie, Kypr, Malta, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko), které nesplnily povinnosti týkající se předávání údajů do systému SURV3 v plném rozsahu, zejména pokud jde o úplnost údajů a shodu formátu.

Zatímco pěti členským státům (Belgie, Itálie, Malta, Rumunsko, Slovinsko) se podařilo přijmout příslušná opatření v průběhu roku 2025, celkem osm členských států (Česko, Dánsko, Francie, Irsko,

Kypr, Portugalsko, Rakousko, Slovensko) do konce roku 2025 stále nepředávalo do systému SURV3 úplný soubor údajů o dovozu[19]. Tento výsledek lze shrnout jako **míru dokončení ve výši 70 %.**

5.2.4 Aktuální stav v zemích procesu rozšíření

Země procesu rozšíření EU a další země, například smluvní strany Úmluvy o společném tranzitním režimu, musí zohlednit přechod na aktualizované elektronické systémy podle celního kodexu Unie a nové digitální přístupy uvedené v návrhu celní reformy.

Komise systematicky nesleduje pokrok těchto zemí při zavádění plně elektronických systémů v rámci oznamovací povinnosti podle článku 278a celního kodexu Unie. V rámci strategie rozšíření včetně dohod o přidružení s EU je však vývoj digitální strategie a digitálního prostředí podporujících jejich sladění s celními předpisy EU klíčovým prvkem pravidelných hodnocení prováděných EU.

Kandidátské země se budou muset na cestě k přistoupení k celnímu území EU postupně připojit k systémům celního kodexu Unie nebo tyto systémy zavést. V závislosti na plánovaném datu přistoupení mohou mít rovněž povinnost zajistit, aby jejich systémy vyhovovaly funkcím budoucího celního datového centra navrženého v balíčku reforem celní unie.

V budoucnu bude nutné v rámci příprav na rozšíření zahrnující kandidátské země pravidelně provádět několik klíčových činností. K nim patří podávání zpráv o zavádění digitálních technologií a účast na testování shody, aby byla zajištěna interoperabilita mezi jejich vnitrostátními systémy a systémy členských států a EU. Kromě toho bude muset EU pravidelně vyhodnocovat výkonnost těchto systémů.

[19] Francie, Dánsko a Slovensko předložily údaje do systému SURV3 do konce 1. čtvrtletí 2026 a Česko, Irsko, Portugalsko a Rakousko hodlají splnit požadavky do 2. čtvrtletí 2026.

5.3 RIZIKA A ZMÍRŇUJÍCÍ OPATŘENÍ

Rozdělení rolí bylo stanoveno a dohodnuto se všemi zúčastněnými stranami od samého počátku a mělo by být respektováno po celou dobu životních cyklů projektů. Vzhledem k tomu, že Komise úspěšně dosáhla 100% míry dokončení zavádění ústředních systémů a složek, za které nese odpovědnost, a také členské státy dosáhly velmi významného stupně provedení v celkové lhůtě digitální transformace do roku 2025, **zůstávají rizika a zmírňující opatření relevantní pouze pro malou část celkového digitálního provádění**.

Jak již bylo vysvětleno v předchozích zprávách, **důvody, které členské státy uvádějí jako příčiny zpoždění, jsou různorodé a do značné míry se opakují**. Patří k nim nedostatek finančních a lidských zdrojů, konkurenční vnitrostátní priority v oblasti informačních technologií a vzájemná propojenost s jinými projekty. Kromě toho členské státy zdůraznily neschopnost některých vnitrostátních infrastruktur IT splnit technické požadavky projektů, problémy dodavatelů s kapacitou a závislost na externích zúčastněných stranách. Mezi další faktory, které k uvedené situaci přispívají, patří dlouhé testování shody, úroveň připravenosti hospodářských subjektů, zdlouhavé postupy zadávání veřejných zakázek, problémy v oblasti řízení a složitost integrace nových systémů do stávajících prostředí IT.

Členské státy v průzkumu rovněž uvedly různá zmírňující opatření, která byla zjištěna a zavedena k řešení zjištěných zpoždění. K těmto opatřením patří optimalizace přidělování zdrojů, zavedení pružných metodik, zavedení integrovaných systémových řešení a posílení koordinace s dodavateli s cílem zvýšit efektivitu a posílit spolupráci. Další členské státy vypracovaly opatření za účelem posílení organizačních struktur, zefektivnění procesů a zdokonalení plánování s cílem zlepšit řízení projektů a rozhodování. Tato opatření byla uvedena jak u vnitrostátních, tak u transevropských projektů.

Pokud jde o vnitrostátní projekty, bylo ke konci roku 2025 dosaženo celkové míry dokončení vnitrostátních systémů vstupu a dovozu ve výši 96 %. Kromě několika členských států, které zaznamenaly zpoždění, některé další členské státy stále nabízejí svým hospodářským subjektům starý i nový systém a/nebo se stále připravují na drobné aktualizace svých vnitrostátních systémů, aby dosáhly 100% souladu s celním kodexem Unie a vzorem celních údajů Evropské unie. Úplné dokončení je nezbytné s ohledem na dopad na transevropské systémy, jako je systém CCI, a na předávání údajů do systému Surveillance. Pro správné fungování systému Surveillance je nezbytné, aby všechny členské státy co nejdříve přešly na nové formáty údajů. Tím se zvýší dostupnost údajů, zlepší se jejich kvalita a posílí se schopnost systému sledovat obchodní toky a chránit finanční zájmy EU.

Komise v roce 2025 zahájila právní donucovací opatření vůči členským státům, které jsou ve zpoždění při zavádění svých vnitrostátních vstupních systémů / systémů dovozu nebo při předkládání požadovaných údajů do systému Surveillance, a v roce 2026 podnikne vedle průběžných podpůrných a monitorovacích opatření další právní kroky.

Pokud jde o transevropské decentralizované systémy s vnitrostátními složkami, je situace u některých projektů velmi příznivá, u jiných je však kritická, jak je popsáno níže.

Členské státy dobře řešily rizika uvedená ve zprávě za rok 2024 v souvislosti se **zavedením fáze 5 systému NCTS**, což vedlo k úspěšnému uzavření přechodného období k 21. lednu 2025. Také v případě **verze 3 systému ICS2** došlo k úspěšnému uzavření přechodu hospodářských subjektů v silniční a železniční dopravě k 31. prosinci 2025. Stalo se tak díky úsilí členských států a hospodářských subjektů, přičemž Komise i nadále různými způsoby podporovala členské státy a hospodářské subjekty při jejich činnostech souvisejících s vývojem verze 3 systému ICS2. To zahrnovalo pořádání specializovaných webových seminářů, nabízení pomoci prostřednictvím často kladených otázek a koordinaci plenárních zasedání s cílem zajistit soulad projektových plánů s milníky Komise v oblasti zavádění systémů IT. A konečně byly poskytovány komunikační kampaně, on-line školení a dokumentace přístupná ve veřejné knihovně platformy CIRCABC a na internetových stránkách Europa.

Pokud jde o provádění **systému AES**, v předchozí zprávě bylo uvedeno, že několik členských států plánovalo skutečné datum zahájení provozu v průběhu roku 2025, tedy po uplynutí původních lhůt

stanovených v pracovním programu k celnímu kodexu Unie[20]. Na jejich žádost a s cílem zabránit narušení obchodních toků Komise prodloužila období umožňující pokračování přechodných opatření týkajících se vývozu a výstupu zboží do 14. prosince 2025. Komise rovněž pokračovala v „programu pro koordinaci vnitrostátních správ“, jehož cílem je podpořit členské státy při vývoji a zavádění jejich vnitrostátních složek. Činnosti zahrnují specializovanou asistenční službu, virtuální schůzky zaměřené na zmírňování zpoždění vývoje v členských státech, šíření aktuálních informací mezi obchodní komunitou a pravidelné podávání zpráv koordinační skupině členských států pro elektronické celnictví a skupině pro celní politiku. Kromě toho Komise od prvního čtvrtletí roku 2021 vydává čtvrtletní konsolidované zprávy o pokroku při přechodu na nové systémy a poskytuje klíčové ukazatele výkonnosti pro včasné odhalení rizika. Členským státům a hospodářským subjektům byly zpřístupněny e-learningové moduly, pokyny a další informační materiály. Do 15. prosince 2025 se všem členským státům podařilo zavést systém, pokud jde o základní funkce, přičemž posledními členskými státy byly Portugalsko, Francie a Řecko. To ukazuje, že zmírňující opatření dohodnutá na konci roku 2024 se změnou data přechodu a zvýšeným monitorováním pokroku se ukázala být správným postupem. V několika členských státech zbývá dokončit zavedení vedlejších funkcí, které budou v průběhu roku 2026 dále sledovány, aby se zajistilo, že hospodářské subjekty budou moci využívat všech zjednodušení, která celní kodex Unie nabízí, například centralizovaného celního řízení při vývozu (CCE).

V případě projektu **fáze 2 systému PoUS** závisí jeho ústřední provoz na zavedení vnitrostátních systémů. Z pohledu ústředních celních orgánů probíhá projekt podle harmonogramu, nicméně dochází k významným zpožděním, pokud jde o dostupnost vnitrostátních jednotných námořních portálů ze strany námořních orgánů členských států podle sdělení Komise ze dne 22. 10. 2024, kterým se předkládá aktualizace víceletého prováděcího plánu na rok 2024 pro vytvoření evropského prostředí jednotného námořního portálu (C/2024/6300). V souladu s vydaným rozhodnutím o odchylce jsou členské státy povinny podávat zprávy o pokroku při zajišťování rozhraní mezi systémem PoUS podle prováděcího rozhodnutí (EU) 2023/2879 a vnitrostátním jednotným námořním portálem podle nařízení (EU) 2019/1239 každé čtyři měsíce od 15. srpna 2025, a to do patnáctého dne následujícího po čtvrtém měsíci. Komise na zasedáních koordinační skupiny pro elektronické celnictví (ECCG) a skupiny zástupců celních orgánů a podniků (CBG) oslovila celní správy, aby úzce spolupracovaly s námořními orgány a využily jejich odborné znalosti při provádění.

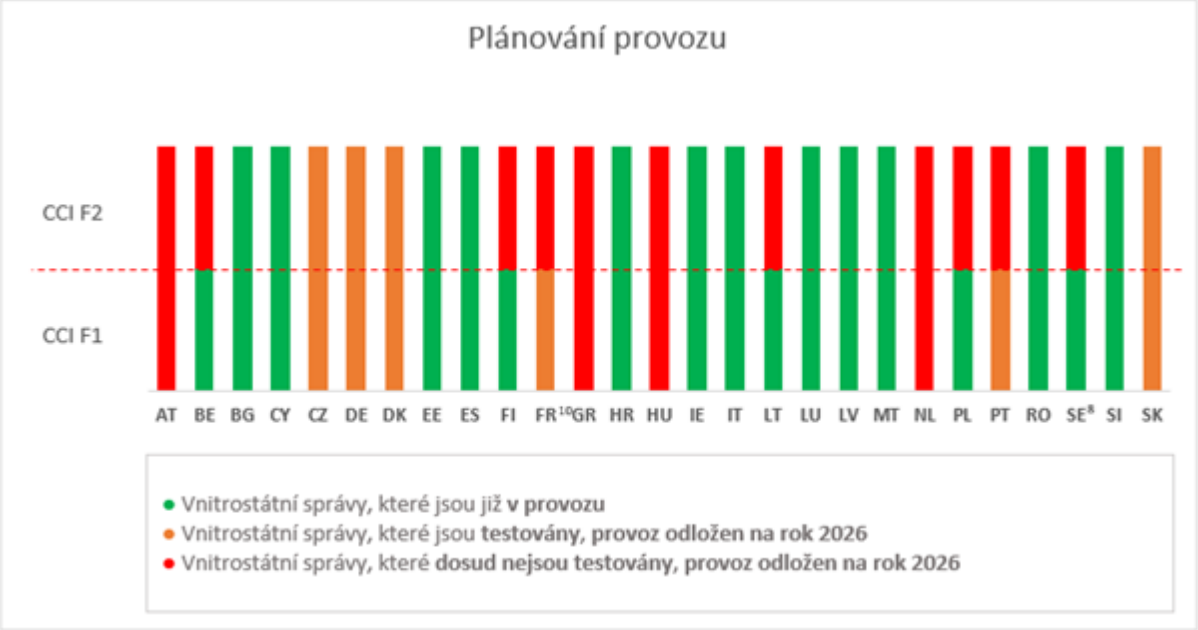
V roce 2025 se očekávala další zavedení **fáze 6 systému NCTS**, neboť železniční a silniční dopravci měli od 1. září 2025 splňovat nové celní bezpečnostní požadavky EU. Z důvodů vysvětlených v oddílech 3.7.2, 4.2 a 4.5.2 byl tento termín pro fázi 6 systému NCTS prodloužen do 1. června 2026. V souladu s rozhodnutím o odchylce vydaným pro fázi 6 systému NCTS jsou členské státy povinny podávat Evropské komisi měsíční zprávy o pokroku dosaženém při vývoji propojení stanoveného v prováděcím rozhodnutí Komise (EU) 2023/2879. Fáze 6 systému NCTS je významným krokem k harmonizovanějšímu prostředí tranzitu na základě dat v celé Evropě, přechod však není rovnoměrný. Někteří obchodníci získají výhody ze zjednodušených podání rychle, zatímco jiní musí nadále zpracovávat samostatná tranzitní a bezpečnostní prohlášení. V průběhu přechodu se u zásilek v multimodální přepravě nebo zásilek z více zemí mohou pravidla pro podání lišit v závislosti na zemi odeslání, tranzitu a určení. Výhledově se očekává, že do poloviny roku 2026 bude přechod ukončen a všechny členské státy budou ve fázi 6 systému NCTS. Členské státy a hospodářské subjekty by se mezitím měly na fázi 6 systému NCTS připravit a zajistit příslušnou technickou připravenost, aby mohly dobře zajistit bezproblémový pohyb zboží ve vyvíjejícím se prostředí tranzitu. Komise bude pokrok velmi pečlivě sledovat.

Pokud jde o situaci týkající se **systému CCI**, sedmnáct členských států nedodrželo termín pro zavedení fáze 1 systému CCI, který byl v pracovním programu k celnímu kodexu Unie stanoven na 1. července 2024[21], zatímco u fáze 2 systému CCI nedodrželo termín 2. června 2025 devatenáct členských států. Zpoždění členských států v kombinaci s rozdílnými přístupy k postupnému vývoji a zavádění systému

[20] V revizi pracovního programu k celnímu kodexu Unie pro rok 2023 se předpokládá konec časového rámce pro uvedení do provozu základních funkcí systému dne 1. 12. 2023, harmonizovaného rozhraní se systémem EMCS dne 13. 2. 2024 a zbývajících funkcí dne 2. 12. 2024. Do 2. 12. 2024 by měli všechny členské státy a obchodníci používat systém *AES*, přičemž přechod by měl skončit 11. 2. 2025.

[21] V pracovním programu k celnímu kodexu Unie pro rok 2023 se předpokládá konec časového rámce pro zavedení dne 1. 7. 2024.

CCI (viz obrázek 6 níže týkající se plánování provozu) vytváří nerovnováhu mezi zaváděním oblasti působnosti systému CCI v členských státech a požadavky hospodářských subjektů vyplývajícími z plného zavedení tohoto systému.

Obrázek 6: Plánování provozu podle vnitrostátních správ členských států

Komise pokračovala v činnostech, jejichž cílem bylo pečlivě sledovat pokrok členských států při vývoji vnitrostátních složek **projektu CCI** a od prvního čtvrtletí roku 2024 zavedla vydávání čtvrtletní konsolidované zprávy o pokroku. Kromě toho se zvláštní obchodní tým Komise pro projekty CCI nadále snažil řešit otázky členských států týkající se dovozu a zjednodušení při dovozu, jako je například centralizované celní řízení. Kromě toho byly organizovány schůzky skupiny zástupců celních orgánů a podniků týkající se systému CCI, jejichž cílem bylo mimo jiné koordinovat činnosti související s žádostmi o povolení systému CCI, jakož i pravidelné týdenní a dvoutýdenní technické schůzky a zasedání pro zpětnou vazbu ohledně zkoušek shody.
Na internetových stránkách Europa byly zveřejněny e-learningové moduly a komunikační materiály na podporu přechodu na nové systémy a zavádění těchto systémů. Komise rovněž vydala správní dopisy členským státům, které se potýkaly se zpožděním v provádění projektu systému CCI po uplynutí zákonné lhůty.

Zpoždění členských států mají dopad na pokrok transevropských systémů jako celku, což má zase **dopad na činnosti Komise**. To vyžaduje neustálé investice do zdrojů věnovaných testování shody, koordinaci a podpůrným činnostem pro transevropské projekty, jakož i rozšířenou údržbu ústředních složek během období přechodu. Zahrnuje to i další pomoc členským státům a sledování pokroku.

Závěrem lze říci, že **Komise** v průběhu roku 2025 přijala také řadu opatření, která doplňují opatření určená a prováděná na vnitrostátní úrovni členskými státy.

Za prvé, Komise **posílila dohled nad programem digitalizace podle celního kodexu Unie a jeho monitorování** zvýšením četnosti zpráv o pokroku a pořádáním dvoustranných setkání a misí na úrovni ředitelů s každým z členských států. Provádění pracovního programu k celnímu kodexu Unie bylo rovněž trvale zařazeno na program setkání a misí generálního ředitele a plenárních zasedání na vysoké úrovni s generálními řediteli z členských států, například v rámci skupiny pro celní politiku, a s vedoucími pracovníky v oblasti informačních technologií z členských států v rámci sítě vedoucích pracovníků v oblasti IT. Členské státy byly vyzvány, aby pečlivě sledovaly pokrok u zbývajících projektů a přijaly zmírňující opatření s cílem dokončit program digitalizace podle celního kodexu Unie do konce roku 2025.

Ke sledování pokroku, milníků projektu a identifikaci zpoždění již v rané fázi Komise i nadále používala přehled víceletého strategického plánu pro celní elektronické systémy (MASP-C) na základě revize MASP-C z roku 2023 a pracovního programu k celnímu kodexu Unie pro rok 2023. Tento přehled je čtvrtletně předkládán členským státům v rámci koordinační skupiny členských států pro elektronické celnictví, která se schází společně s obchodní komunitou.

Za druhé, Komise pokračovala v poskytování **posílené pomoci členským státům v oblasti transevropských systémů** prostřednictvím agilního a iterativního přístupu k vývoji a zavádění elektronických systémů podle celního kodexu Unie. Tato metoda, jejíž součástí je vývoj prototypů, rychlé řešení problémů a vyvážená pracovní zátěž jak pro Komisi, tak pro členské státy, zvyšuje kvalitu systémů a usnadňuje dosahování hmatatelného pokroku. Tento přístup se setkal s pozitivním ohlasem členských států i obchodníků.

Kromě toho Komise zavedla **mechanismus spolupráce** mezi zúčastněnými stranami od samého počátku projektů, aby posílila přípravné činnosti, předešla obtížím při rozhodování a zajistila transparentnost prostřednictvím pravidelných aktualizací projektů.

Komise rovněž pokračovala v **koordinaci a monitorování programů** pro každý z probíhajících projektů týkajících se transevropských systémů ICS2, NCTS, CCI a AES.

Za třetí, Komise požádala členské státy o informace o jejich omezeních získané pomocí průzkumů a jiných prostředků a o informace o podpoře potřebné ke zmírnění rizik. Členské státy se vyjádřily, že velmi přínosná byla dvoustranná setkání na úrovni ředitelů a technický dialog s GŘ TAXUD. Komise pokračovala v činnosti zaměřené na shromáždění **získaných zkušeností** a **osvědčených postupů** pro rozvoj digitálních projektů. K tomuto účelu poskytl tyto informace průzkum provedený v roce 2025 a jeho výsledky byly doplněny do oddílu 1 pracovního dokumentu útvarů Komise připojeného k této zprávě. Kromě toho se několik členských států podělilo o své vnitrostátní zkušenosti a postupy v oblasti digitální transformace celního kodexu Unie na zasedání skupiny pro celní politiku na vysoké úrovni v červenci a prosinci 2025 a na zasedání sítě vedoucích pracovníků v oblasti IT v listopadu 2025.

Za čtvrté Komise v souladu se **strategií EU pro prosazování právních předpisů** zahájila formální korespondenci s členskými státy, které se při zavádění informačních systémů potýkají se zpožděním. Komise se rozhodla podniknout právní kroky proti členským státům z důvodu nesplnění jejich povinností podle celního kodexu Unie a pracovního programu k celnímu kodexu Unie. Řízení o nesplnění povinnosti proti čtrnácti státům (Belgie, Česko, Dánsko, Francie, Irsko, Itálie, Kypr, Malta, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko) byla zahájena v květnu[22], červnu[23] a červenci[24] roku 2025 pro nesplnění povinností těchto členských států při zavádění systému dočasného

[22] Česku (INFR(2025)2017), Dánsku (INFR(2025)2018), Řecku (INFR(2025)2019), Rakousku (INFR(2025)2015), Rumunsku (INFR(2025)2020) a Slovensku (INFR(2025)2021) byla zaslána formální upozornění, protože ve lhůtě do 31. prosince 2023 nezavedly elektronické systémy pro dočasné uskladnění v letecké dopravě a v některých případech i vnitrostátní systém dovozu. Kromě toho byla formální upozornění zaslána Dánsku (INFR(2025)2011), Francii (INFR(2025)2012), Kypru (INFR(2025)2010), Rakousku (INFR(2025)2007), Portugalsku (INFR(2025)2013) a Rumunsku (INFR(2025)2014), neboť nepředaly Komisi úplné celní údaje prostřednictvím systému SURV3. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/inf_25_982#_blank.

[23] Proti Portugalsku (INFR(2025)2064) a Belgii (INFR(2025)2016) bylo zahájeno řízení o nesplnění povinnosti z důvodu nezavedení systému dočasného uskladnění v letecké dopravě a v případě Portugalska také vnitrostátního systému dovozu. Kromě toho bylo zasláno formální upozornění Belgii (INFR(2025)2009), neboť Komisi nepředala úplné celní údaje prostřednictvím systému SURV3. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/inf_25_1241.

[24] Komise vydala formální upozornění Francii (INFR(2025)2060) a Kypru (INFR(2025)2061) za nezavedení systému dočasného uskladnění a vnitrostátního systému dovozu a v případě Francie také automatizovaného systému vývozu. Kromě toho Česko (INFR(2025)2054), Irsko (INFR(2025)2055), Itálie (INFR(2025)2056), Malta (INFR(2025)2057), Slovinsko (INFR(2025)2059) a Slovensko (INFR(2025)2058) obdržely formální upozornění, neboť Komisi nepředaly úplné celní údaje prostřednictvím systému SURV3. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/inf_25_1628.

uskladnění v letecké dopravě (TS Air), vnitrostátního systému dovozu (NIS), automatizovaného systému vývozu (AES) a pro nesplnění povinností při předávání celních údajů do systému Surveillance (SURV3).

V rámci ohlédnutí za celkovými zkušenostmi s digitální transformací a prováděním celního kodexu Unie během desetiletého období byly členské státy na specializovaném setkání vedoucích pracovníků v oblasti IT požádány o zpětnou vazbu ve věci největších problémů, které se vyskytly při digitálním provádění celního kodexu Unie. Odpovědi vykazovaly jasný vzorec: **třemi nejvýznamnějšími a převažujícími problémy byly 1) správní struktury umožňující včasné rozhodování; 2) udržení trvalého zapojení zúčastněných stran a 3) vymezení a udržení jasné oblasti působnosti**. Složitost vnitrostátních správních systémů vedla v některých případech k rozptýlení odpovědnosti. V rozsáhlých programech digitální transformace, jako je program celního kodexu Unie, se rozptýlená odpovědnost přímo projevuje jako faktor ohrožující realizaci. Zkušenosti Komise ukázaly, že realizace se urychlí pouze v případě, že je na vnitrostátní úrovni stanovena jasná odpovědnost, řízení a centrální koordinace na vysoké úrovni, přičemž pokrok je pak výrazně rychlejší a předvídatelnější.